

РЕШЕНИЕ

№ 1414

гр. София, 06.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в публично заседание на 01.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **11578** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 от АПК вр. чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Делото е образувано по предявена искова молба на Н. М. Д., ЕГН: [ЕГН], с адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] чрез адвокат Х. Р., САК, със съдебен адрес: [населено място], [улица] правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, срещу Столична дирекция на вътрешните работи при МВР за сумата от 350.00 лева, заедно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата, представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди, претърпени в резултат на незаконосъобразен Акт за установяване на административно нарушение /АУАН/ № 701513/26.04.2021 г., издаден от Г. Д. С., на длъжност Командир при Отделение, Сектор „М.“, Отдел „Охранителна полиция“, СДВР.

Ищецът твърди, че във връзка със съставения АУАН и с оглед реализиране правото му на защита, същият сключил договор за правна защита и съдействие и упълномощил адвокат П. М. Б.-Б. да му окаже правна помощ, състояща се в представителство пред МВР във връзка с депозиране на възражение срещу процесния АУАН, обжалване на издаденото въз основа на него наказателно постановление, образуване на НАХД в СРС и осъществяване на процесуално представителство по делото. За оказване на договорената правна защита и съдействие, Н. Д. заплатил адвокатски хонорар в размер на 350 лв. В изпълнение на така сключения договор за правна защита и съдействие адвокат Б. депозирала от името на Н. М. Д. Възражение

против АУАН № 701513/26.04.2021г. до СДВР, Отдел „Охранителна полиция“. С Резолюция, издадена от старши комисар К. И. М. - директор на СДВР, връчена на адв. Б. на 29.10.2021г., административнонаказателното производство срещу Н. М. Д., образувано въз основа на АУАН № 701513/26.04.2021г., е прекратено, тъй като е констатирано, че при издаване на процесния АУАН са допуснати особено съществени процесуални нарушения.

Ищецът счита, че е претърпял имуществени вреди в размер на заплатения адвокатски хонорар - 350 лв., които са в пряка и непосредствена причинна връзка с незаконосъобразното действие по съставяне на АУАН № 701513/26.04.2021г.

Ето защо, моли съда да осъди Столична дирекция на вътрешните работи /СДВР/, да му заплати горната сума, представляваща обезщетение за причинените му имуществени вреди, настъпили в резултат на незаконосъобразно издадения АУАН. Сумата се претендира ведно със законната лихва от момента на подаване на исковата молба в съда, до окончателното изплащане на задължението, както и сторените в настоящото производството разноски.

Ищецът, редовно призован, не се явява. Чрез процесуалния си представител поддържа исковата молба.

Ответникът в депозирания писмен отговор и в съдебно заседание оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан. Моли същия да бъде отхвърлен. Претендира юрисконсултско възнаграждение. В съдебно заседание пледира алтернативно- искът да бъде отхвърлен, или претендираното обезщетение, равняващо се на заплатеното адвокатско възнаграждение, да бъде намалено.

Представителят на СГП изразява становище за основателност на исковата претенция. Моли съда да присъди обезщетение по справедливост.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, които обсъди поотделно и в тяхната съвкупност, прие за установено от фактическа страна следното:

От приложеното по делото копие на административна преписка, се установява, че срещу ищеца е съставен АУАН № 701513/26.04.2021г. издаден от Г. Д. С., на длъжност Командир при Отделение, Сектор „М.“, Отдел „Охранителна полиция“, СДВР. Срещу същия е депозирано възражение, изготвено от адвокат Б. от името на ищеца Н. Д..

Във връзка с осъществяване на правна помощ и процесуално представителство пред МВР и съда между Д. и адвокат Б. е сключен договор за правна защита и съдействие от 05.03.2021г./л.28/, по силата на който, първият заплатил на втория в брой, сумата от 350 лева.

От показанията на свидетелката Б., които съдът кредитира с доверие като последователни и в унисон с останалите доказателства по делото, се установява, че между нея и ищеца е постигнато съгласие да го представлява във връзка с издадения

АУАН. За това Д. и заплатил в брой възнаграждение около 400 лева. В замяна на това, свидетелката изготвила възражение до административния орган. Впоследствие производството било прекратено.

Видно от приложената Резолюция, издадена от старши комисар К. И. М. - директор на СДВР, административно-наказателното производство срещу Н. М. Д., образувано въз основа на АУАН № 701513/26.04.2021г., е прекратено. Същата е връчена на адв. Б. на 29.10.2021г.

ПРАВНИ ИЗВОДИ:

Предявеният иск е с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, съгласно който държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне законната отговорност, следва да е налице отменен по надлежния ред акт, реално причинена вреда, произтичаща от него, както и да е налице пряка причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилата вреда.

Искът е предявен от активно легитимирано лице срещу юридическото лице на административния орган, от чийто отменен акт се твърди да са причинени вредите.

С оглед задължителните указания, дадени с Определение 5696/13.06.2022г. по адм.дело №3268/2022г. на ВАС, предявеният иск е допустим.

Разгледан по същество, същият е частично основателен.

Исковата защита е по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ . Фактическият състав на този текст изисква наличието на следните елементи: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред , като в случай на незаконосъобразно действие, същото би могло да бъде констатирано и в производството по обезщетението; вреда от такъв административен акт и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. При липсата на който и да е от тези елементи, отговорността по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ не може да бъде реализирана. В хипотезата на чл. 204, ал. 4 АПК незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетението Исковата претенция следва да се квалифицира като такава по чл. 204, ал. 4 във вр. чл. 1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди/ЗОДОВ/. Тъй като не е налице отменен акт на администрацията на МВР във връзка с образуваното срещу ищеца административнонаказателно производство, а последното е прекратено по инициатива и с акт на АНО, основание за предявения иск са незаконосъобразни действия на служители на МВР, за които отговорност следва да носи юридическото лице.

Дейността по налагане на административните наказания, свързана с издаване на

наказателно постановление, както и извършените в нейните рамки действия или бездействия, се отличава от правозащитната дейност, вредите от която подлежат на обезщетение по реда на чл. 2 от ЗОДОВ, именно по упражнената от административните органи в този конкретен случай изпълнителна /административна/ функция в рамките на държавната власт. Административният характер на дейността по издаване на наказателните постановления, както и на действията или бездействията по налагане на административните наказания, при или по повод на която са причинени вреди на гражданите или юридическите лица, определя правното основание на иска за вреди от незаконосъобразните наказателни постановления, действия или бездействия като такова по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Установено е от доказателствата по делото, че образуваното въз основа на АУАН № 701513/26.04.2021г., срещу ищеца, е прекратено. Този акт, макар и да не представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 АПК, е издаден във връзка с образуване на производство с цел упражняване на санкционираща административна дейност. Видно от цитираната по-горе резолюция, производството е прекратено поради допуснати съществени процесуални нарушения при съставяне на АУАН. Следователно налице е първата предпоставка за реализиране на отговорността по ЗОДОВ – незаконосъобразни действия по съставяне на АУАН, при неспазване императивните изисквания на ЗАНН. С прекратяване на административнонаказателното производство с резолюция от от старши комисар К. И. М. - директор на СДВР, с обратна сила отпадат основанията за съставяне на АУАН, както и всякакви други действия и актове извършени от служители на ответника към датата на установеното нарушение.

Съдебната практика приема, че за целите на закона, е от значение не съществуването на някаква причинна връзка между незаконосъобразното поведение на ответника и настъпилите вреди, а същата да е пряка и непосредствена. Под преки вреди следва да се разбират онези, които са типична, нормално настъпваща по време и място последица от незаконосъобразното действие.

По делото не се спори, че адвокатската помощ е ангажирана по повод съставянето на АУАН, което в следващ момент е признато за незаконосъобразно като правно и/или фактическо действие.

Съгласно Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г., при предявени пред административните съдилища иски по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления, изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им, представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от този закон. Подобен подход следва да се възприеме и по отношение на незаконосъобразно издадените актове за нарушение, при прекратено производство, доколкото с последните се поставя началото на административнонаказателното производство, от който момент и привлеченото към отговорност лице има право на защита. Ищецът не би ангажирал адвокат и не би заплатил адвокатско възнаграждение, ако не бе съставен незаконосъобразният АУАН. Намалването на неговото имущество, поради заплащане на адвокатско възнаграждение, е предизвикано от издаването на акта. В

този смисъл, издаденият от административния орган акт е необходимо условие за съществуване на договора за правна помощ и съдействие, сключен именно с цел-защита срещу конкретния акт.

Доколкото ЗАНН изрично предвижда възможността за депозиране на възражение срещу АУАН, съдът приема, че адвокатската защита е нормален и присъщ разход за обезпечаване на успешния изход на спора, и е израз на обичайната грижа на лицето за охраняването на неговите права и интереси, поради което и вредите се явяват пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт.

Изрично в ТР №1 от 15.03. 2017 г. на ВАС по т.д. №2/2016г. е посочено, че редът по чл. 1 ,ал. 1 от ЗОДОВ е приложим за присъждане на вреди причинени от направени разноси за ползване на адвокатска помощ, когато липсва друга законова възможност за компенсиране на тези вреди от незаконосъобразна административна дейност.

Колкото до размера на причинените имуществени вреди, съдът намира следното:

Видно от цитирания по-горе договор за правна помощ , последната е ангажирана за депозиране на възражение срещу процесния АУАН, обжалване на издаденото въз основа на него Наказателно постановление, образуване на НАХД в СРС и осъществяване на процесуално представителство по делото.

По делото не се спори, че упълномощеният от ищеца адвокат е изготвил възражение срещу процесния АУАН. Последващо процесуално представителство пред съд не се е наложило, доколкото административнонаказателното производство е прекратено преди издаване на НП. При тези обстоятелства, ищецът разполага с възможността да иска връщане на част от платеното, поради частично отпадане на основанието за плащане на процесната сума.

В мотивите си по Тълкувателно решение № 1/15.03.2017 г. , Общото събрание на ВАС приема, че съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата - да е "обоснован и справедлив", тоест да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган непозволено увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството.

В случая, минималният размер на дължимото адвокатско възнаграждение за една инстанция, при обжалване на НП, съобразно разпоредбата на чл. 18, ал. 4 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, в сила към момента на образуване на процесното административнонаказателно производство, възлиза на не по-малко от 300 лева.

За да прецени дали претендиращият размер на дължимото обезщетение е справедлив и обоснован, съдът съобрази от една страна, че се касае за извършване на част от услугите – предмет на договора за правна защита и съдействие, както и за проучване

на материалите по административнонаказателната преписка. Съдът взе предвид невисоката правна сложност на спора, както и че производството е приключило сравнително бързо, като не се е наложило изготвяне на жалба, процесуално представителство пред съд, явяване в открити съдебни заседания, изготвяне на писмени бележки.

При тези обстоятелства, съдът счита, че са налице законови предпоставки за намаляване на сторените в хода на административнонаказателното производство разноски от 350 лева на 100 лева.

Предвид изложеното, съдът намира предявената искова претенция за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди, равняващо се на съответните разноски, свързани с образуването въз основа на АУАН № 701513/26.04.2021г. производство, за частично основателна. Същата следва да бъде уважена до размера от 100 лева, ведно със законната лихва, считано от датата на завеждане на иска - 18.11.2021г., до окончателното изплащане. В останалата част, над този размер, до претендираните 350 лева, същата следва да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана.

С оглед изхода на спора, искането на ищеца за заплащане на разноските, направени в настоящото производство е частично основателно. Видно от представения договор за правна помощ и писмените доказателства по делото, ищецът е заплатил адвокатски хонорар в размер на 400 лева, ДТ –в размер на 10 лева и такава по частна жалба –15 лева. Съобразно уважената част от иска , в тежест на ответника следва да бъдат възложени разноски за адвокат в размер на 114 лева и за ДТ в размер общо на 25 лева

На ответника следва да бъде присъдено, на основание чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ юрисконсултско възнаграждение, съразмерно с отхвърлената част от иска, в размер на 71 лева.

По компенсация , ответникът следва да заплати на ищеца сумата от 68 лева –разноски по делото.

Мотивиран от горното, Административен съд - София град,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Столична дирекции на вътрешните работи, със седалище и адрес на управление [населено място] 1303 [жк], [улица], ДА ЗАПЛАТИ на Н. М. Д., ЕГН [ЕГН], е адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 100/сто/ лева, ведно законната лихва върху тази сума, считано от подаването на исковата молба - 18.11.2021г. , до окончателното и изплащане, като отхвърля предявения иск над този размер, до претендираните 350 лева, като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Столична дирекции на вътрешните работи ДА ЗАПЛАТИ на Н. М. Д., ЕГН, разноси по делото в размер на 68/шестдесет и осем /лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: